

EL LLENGUATGE

Postverbals

Convenim que el català posseeix una capacitat inferior a la del castellà per a la creació de derivats postverbals, això és, de noms obtinguts de verbs sense l'ajuda de cap sufix, els quals solen designar l'acció o l'efecte d'aquests verbs així com, en alguns casos, d'altres idees o coses concretes que s'hi relacionen directament. Aquest fet ens fa recórrer a l'ús de derivats verbals formats amb un sufix, generalment *ment*, com *abonament*, *acomodament*, *cobrament*, *cessament*, *commandament*, *desenvolupament*, *embarcament*, *entroncament*, *enterrament*, *entrenament*, *pagament*, *repartiment*, *sosteniment*, etc., que tenen, com a equivalents del castellà, derivats postverbals, molts d'ells, com «abono», «cobro», «cesse», «desarrollo», introduïts en el nostre llenguatge col·loquial, però que hom procura evitar, si més no en l'expressió culta.

Però aquest rebuig de formes com «abono», «cobro», «embarc», etc., que no són sinó castellanismes, sembla que faci creure a algú que en català els derivats postverbals són, si no inexistents, escassíssims, i l'emmena, de fet, a evitar fins i tot els realments existents i d'ús ben legítim. Convé recordar, per consegüent, que si que posseïm un bon nombre d'aquests derivats, alguns d'ells en concurrència amb derivats formats amb el sufix *ment* (o amb d'altres sufixos), com *abast*, *enderroc*, *redreç*, *avanç*, *escorcoll*, *retard*, *relleu*, *ofec*, *esbarjo*, *esglai*, etc., d'altres sense aquesta concurrència, com *embolic*, *desenllaç*, *avenç* (contràriament, com hem vist; a *avanç*), *esmerç*, *ajut* (o *ajuda*), *rebuig*, *guany*, *esment*, etc. A l'interessantíssim capítol sobre la formació de mots de la Gramàtica de Fabra de 1956 n'hi ha un llista ben nombrosa. No és pas qüestió d'aprendre-se-la de memòria, és clar, però molts d'aquests postverbals són d'ús prou habitual perquè hom hi pugui recórrer normalment sense cap complex de castellanisme.

Cal recordar, d'altra banda, que en molts casos el derivat postverbal i el que s'ha obtingut amb l'ajuda del sufix *ment* no tenen exactament els mateixos significats. Així, *enderrocament* significa solament «acció i efecte d'enderrocar o enderrocar-se», però no designa, com *enderroc*, el material de demolició. Sentim una notícia que parla d'una arma «de llarg abastament». Sense el complex a que ens hem referit, hom hauria dit, tot naturalment, *de llarg abast*, que és l'expressió usual i l'única correcta.

Albert Jané